

KOKOUSKUTSU

Kurikan seurakunnan kirkkovaltuuston kokous pidetään seurakuntakeskuksen pienessä salissa tiistaina 14.11.2017 kello 18.00 alkaen.

Asiat

1. Kokouksen avaus, alkuhartaus ja nimenhuuto
2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3. Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi
4. Pöytäkirjan tarkastus, nähtävillä pitäminen ja siitä ilmoittaminen
5. Jurvan kirkonmetsän ohjesäännön kumoaminen
6. Tiedotusasiat
7. Kokouksen päätös ja valitusosoitus

Kurikassa 3. päivänä marraskuuta 2017

Jukka Ala-Luopa
kirkkovaltuuston puheenjohtaja

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä kirkkoherranvirastossa 17.11.2017-18.12.2017 välisen ajan.

Tämä kokouskutsu on ollut nähtävillä seurakunnan ilmoitustaululla kirkkoherranvirastossa 6.11. – 18.12. 2017 välisen ajan.

Kurikassa ___ päivänä _____ kuuta 2017

Ilmoitustaulunhoitaja

Kokousaika **14.11.2017 klo 18.00 – 18.27**
Kokouspaikka **Seurakuntakeskus, isosali**

Osanottajat

Alajoki Jarmo	valtuutettu
Ala-Kasari Aulis	valtuutettu
Ala-Käkelä Liisa	varapuheenjohtaja
Ala-Luopa Jukka	puheenjohtaja
Alkula Martti	valtuutettu
Harju Aulis	valtuutettu, poissa
Harri Marketta	valtuutettu
Huhtala Mikko	valtuutettu
Keski-Valkama Pekka	valtuutettu
Koskela Heikki	valtuutettu
Koski-Säntti Aarne	valtuutettu
Kotila Minna	valtuutettu, poissa
Laulaja Eija	valtuutettu
Lepistö Aila	valtuutettu
Linjala Tuula	valtuutettu
Louvo Daniel	valtuutettu, poissa
Marttila Eija	valtuutettu
Marttila Minna	valtuutettu
Muurimäki Leena	valtuutettu
Pihlaja Heidi	valtuutettu, poissa
Riipinen Annikki	valtuutettu, poissa
Rinta-Kiikka Leena	valtuutettu
Talvitie Seppo	valtuutettu
Valkama Teija	valtuutettu
Vettenranta Marja-Liisa	valtuutettu
Vuorinen Teija	valtuutettu
Välkkilä Aila	valtuutettu
Virtanen Timo	varavaltuutettu
Säntti Marjatta	varavaltuutettu
Rantamäki Juhani	varavaltuutettu
Rantakokko Anna-Liisa	talousjohtaja, sihteeri
Sariola Heikki	kirkkoherra
Ojala Yrjö	kirkkoneuvoston jäsen
Penttilä Veli-Matti	kirkkoneuvoston jäsen

Asiat 22 - 28 §

Kv 22 § Kokouksen avaus, alkuhartaus ja nimenhuuto

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 18.00. Alkuhartauden piti valtuutettu Mikko Huhtala. Suoritettiin nimenhuuto.

Kv 23 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 1 §:n mukaan kirkkovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka ja siihen on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista. Kutsu asialuetteloinen on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta sekä pidettävä seurakunnan ilmoitustaululla viikon ajan ennen kokousta.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla, KL 7:4§.

Kun valtuutetulla on tilapäinen este, hänen varajäsenelleen on viipymättä lähetettävä kutsu kokoukseen. Kutsu on toimitettava, mikäli mahdollista, kirjallisesti. Sen jälkeen kun valtuusto on hyväksynyt esteen, varajäsen ryhtyy toimimaan estyneen tilalla.

Milloin seurakuntavaalilla valitun toimielimen jäsen on tilapäisesti estynyt saapumasta kokoukseen, hänen on viivytyksettä ilmoitettava siitä toimielimen puheenjohtajalle. Saatuaan jäseneltä tai muuten luotettavan tiedon esteestä, puheenjohtajan tulee kutsua varajäsen hänen sijansa. Käytännön menettelynä pyydetään ilmoitus esteestä jättämään kirkkovaltuuston sihteerille, talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokolle puh. 044 4569020 tai s-postilla anna-liisa.rantakokko at evl.fi.

Kutsu asialuetteloinen tähän kokoukseen on lähetetty kirkkovaltuuston ja neuvoston jäsenille 6.11.2017 sekä samana päivänä kokouskutsu on asetettu nähtäville seurakunnan ilmoitustaululle kirkkoherranvirastoon.

Valtuutettujen poissaolopyynnöt: Minna Kotila, Heidi Pihlaja, Annikki Riipinen

Muut poissaolot: Harju Aulis ja Louvo Daniel

Varalle kutsuttu: Timo Virtanen, Marjatta Sääntti, Rantamäki Juhani

Päätös: Avauksen jälkeen toimitetussa nimenhuudossa oli 22 valtuutettua läsnä.

Poissaolevien valtuutettujen esteet todettiin ja poissaolot hyväksyttiin. Varavaltuutetut ottivat paikkansa, jolloin läsnä oli 25 valtuutettua.

Puheenjohtaja totesi kutsumenettelyn ja sen jälkeen kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kv 24 § Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

Kv 25 § Pöytäkirjan tarkastus, nähtävillä pitäminen ja siitä ilmoittaminen

Toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa (KJ 7 luku 6 §).

Kirkkovaltuuston työjärjestyksen 4 §:n mukaan kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan kokouksen pöytäkirjan.

Pöytäkirjan tarkastajina ovat käytetyn vuorojärjestyksen mukaan valtuutetut Heidi Pihlaja ja Annikki Riipinen, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Pöytäkirja tarkastetaan taloustoimistossa torstaina 16.11.2017.

Kirkkolain 25 luvun 3 §:n mukaan kirkkovaltuuston pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu.

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kirkkoheranvirastossa sen aukioloaikana 17.11 - 18.12.2017.

Päätös: Kirkkovaltuusto valitsi yksimielisesti puheenjohtajan ehdottamana pöytäkirjantarkastajiksi Leena Rinta-Kiikan ja Seppo Talvitien.

Kirkkoneuvosto

24.10.2017

Kn 109 § Jurvan kirkonmetsän ohjesäännön kumoaminen

Valmistelija talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko

Jurvan kirkonmetsälle on vahvistettu ohjesääntö opetusministeriön päätöksellä 30.1.1953. Jurvan kirkonmetsän lisäksi Laihialla on kirkonmetsä, jolle on oma ohjesääntönsä vuodelta 1933.

Jurvan kirkonmetsän ohjesäännön mukaan kirkonmetsälle on asetettu hoitokunta, jossa on kunnan ja seurakunnan edustajat. Ohjesäännöllä on säädetty varojen käytöstä ja mm. alistettu metsän myynnistä saatujen pääomien käyttäminen kirkkohallituksen ratkaistavaksi.

Kirkonmetsien syntyhistoria liittyy isojakoon ja niiden oikeudellinen asema on ollut kiistanalainen. Oikeusprosessissa on joka tapauksessa vahvistettu, että kirkonmetsää ei voi jakaa seurakunnan ja kunnan kesken. Kiinteistörekisterijärjestelmän mukaan kaikilla kiinteistöillä on oltava lainhuuto. Yhteys alueen syntyhistoriaan on oikeudellisesti katkenut, kun seurakunnan omaisuudelle on määrätty lainhuudatusvelvollisuus. Kirkonmetsät ovat näin menettäneet säätiöluonteisen asemansa ja tällä perusteella yhteishallintoa on vaikea perustella.

Kirkonmetsään on myönnetty lainhuuto Jurvan seurakunnalle ja kiinteistö on v. 2009 siirtynyt seurakuntaliitoksen myötä Kurikan seurakunnalle. Lainhuudon myöntämisen ja v. 1997 maakaaren voimaan tulon myötä on kirkkohallituksen maankäyttöpäällikkö Harri Palo v. 2010 kirkonmetsän myyntituottojen vahvistamispäätöksen valmistelun yhteydessä tulkinnut, että alueen luonto kirkonmetsänä on päättynyt ja se on tavanomainen seurakunnan tila.

Käytännössä alistamisesta luopuminen tarkoittaa ohjesäännön kumoamista ja kirkonmetsän erityislaatuisuuden päättämistä myös tältä osin. Nykyisessä lainsäädännössä ei ole mainintaa opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallasta ohjesääntöä koskevissa asioissa. Näin ollen opetusministeriössä ohjesääntöjä on myös pidetty vanhentuneina.

Lapuan hiippakunnan lainopillinen asessori Lilja on vuonna 2015 tutkittuaan kirkkolainsäädäntöä päätenyt siihen, että kirkonmetsän tyyppiselle rahastoinnille tai säätiön tyyppiselle käsittelylle ei ole enää voimassaolevan lainsäädännön perusteita. Kirkkolainsäädäntö ja seurakunnan taloutta koskevat säännökset ovat kirkonmetsärahaston perustamisen jälkeen uudistuneet monella tavoin. Tämän vuoksi sääntöjen 2 §:n viittaus kirkonmetsän ja siitä puita myymällä syntyneen kirkonmetsärahaston hoitamisesta ”niin kuin kirkollisen omaisuuden ja kirkollisten rahastojen hoidosta on määrätty” on viitannut toisenlaiseen lainsäädäntöön, mitä on nykyään. Virkatalo- ja pääomarahastoa, joihin oli laitettava metsänmyynnistä ja maanmyynnistä saadut tulot, ei enää ole.

Ohjesäännön 7 §:ssä hoitokunnan päätösvaltaa ohjannut määräys metsän myynnistä saatujen varojen käytöstä on myös siten vanhentunut, että kirkonmetsän omistusoikeuden vahvistaminen lainhuudatuksella seurakunnalle on merkinnyt kirkonmetsän metsäomaisuuden olevan seurakunnan tavanomaista maaomaisuutta, josta päätösvalta kuuluu seurakunnan hallinnolle. Kirkonmetsän esiintymiseen omalla yhteisötunnuksella on kiinnitetty myös verohallinnon puolella huomiota ja esitetty tunnuksen poistamista, koska verovelvollinen metsän omaisuuden osalta on seurakunta.

Edellä mainituin perustein voidaan todeta, että ohjesäännön kumoamista ei ole syytä esittää opetusministeriön vahvistettavaksi, vaan seurakunta omissa päätöselimissään käsittelee ohjesäännön kumoamisen. Johdonmukaista on, että kirkkovaltuusto tekee kumoamispäätöksen antaen normaalin muutoksenhakuosoituksen päätökseensä.

Kun toisena osapuolena kirkonmetsän hoitokunnassa on Kurikan kaupunki, tulee Kurikan kaupungille varata mahdollisuus lausunnon antamiseen kirkonmetsän ohjesäännön kumoamisesta ja siten kirkonmetsän lakkauttamisesta. Samoin kirkonmetsän hoitokuntaa on kuultava esityksen tekemisessä.

Ohjesäännön kumoamisesta ja siten kirkonmetsän lakkauttamisesta on pidetty neuvottelu 4.10.2017. Neuvotteluun osallistuivat Kurikan kaupungin edustajana vs. tekninen johtaja sekä kirkonmetsän hoitokunnan kolme jäsentä. Neuvottelun osapuolet totesivat yksimielisesti, että ohjesäännön kumoamisesitys tehdään kirkkoneuvoston esityksenä kirkkovaltuustolle. Kirkonmetsän osapuolena Kurikan kaupunki ja Jurvan kirkonmetsän hoitokunta antavat kumoamisesityksestä lausuntonsa liitettäväksi kumoamispäätökseen.

Kaupunginhallitus kokoontuu 30.10. Hoitokunnan lausunto esityslistan liitteenä nro 3.

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto

1. merkitsee kirkonmetsän hoitokunnan lausunnon tiedokseen;
2. esittää kirkkovaltuustolle Jurvan kirkonmetsän ohjesäännön kumoamista 1.1.2018 lukien edellyttäen, ettei Kurikan kaupunki lausunnossaan vastusta ohjesäännön kumoamista.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Jurvan kirkonmetsän hoitokunnan lausunto esityslistan liitteenä nro 1
Kurikan kaupunginhallituksen lausunto esityslistan liitteenä nro 2

Kv 26 §

Päätös: Kirkkovaltuusto päätti yksimielisesti

1. hyväksyä esityksen;
2. todeta, ettei Kurikan kaupunki lausunnossaan vastusta ohjesäännön kumoamista ja kumota siten Jurvan kirkonmetsän ohjesäännön esityksen mukaisesti.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko, puh. 044 456 9020.

Kv 27 §

Tiedotusasiat

Päätös: Puheenjohtaja totesi, että strategiaseminaari alkaa kokouksen jälkeen välittömästi. Muita tiedotusasioita ei ollut.

Kv 28 §

Kokouksen päätös ja valitusosoitus

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 18.27 ja antoi samalla valitusosoituksen, joka on tämän pöytäkirjan sivulla 38-39.

KIRKKOVALTUUSTON PUOLESTA

Jukka Ala-Luopa

Anna-Liisa Rantakokko

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY

Kurikassa ___ / ___ 2017   Kurikassa ___ / ___ 2017

Leena Rinta-Kiikka

Seppo Talvitie

Kurikan seurakunta

Kirkkovaltuusto

VALITUSOSOITUS

Kokouspäivämäärä
14.11.2017Pöytäkirjan pykälä
28 §

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 22-25 §, 27-28 §</p>
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u> 1. Hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom :n mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 2. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. 3. Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8 a § 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: -</p>

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisuun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisuun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisuun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisuun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot hankintaoikaisuun kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.</p> <p>Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaasan hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43 Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa Telekopio: (06) 328 2760 Sähköposti: vaasa.hao@om.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 26 §</p> <p>Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>	<p>Valitusaika</p> <p>30 päivää</p> <p>30 päivää</p>
---	---	--

¹ Kansallisen kynnsarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus –ja käyttöoikeusurakat)

	<p>Kirkollisvalitus alistusasiassa Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <p style="text-align: right;">Valitusaika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>Käyntiosoite: Kalevankatu 9 B 50 (2 krs), Seinäjoki Postiosoite: PL 160, 60101 Seinäjoki Sähköposti: lapua.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki Telekopio: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Telekopio: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>
	<p>Valitus markkinaoikeuteen Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1–3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhakuajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>